

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

**BOLALAR PSIXOLOGIK RIVOJLANISHIDA OILANING TA'LIM TARBIYADAGI
ROLI VA MUOMMOLARINI HAL ETISH STRATEGIYALARI MAVZUSIDA
TAJRIBA SINOV NATIJALARI**

Qodirova Munajatxon Abdusalom qizi

QDU Ta'lim tarbiya nazaryasi va metodikasi

(maktabgacha ta'lim) mutaxassisligi 1-bosqich magistranti

Annotatsiya. *Mazkur maqolada bolalar psixologik rivojlanishida oilaning ta'lim-tarbiyadagi o'рни, oilaviy muhitning bola shaxsining shakllanishiga ta'siri hamda mavjud muammolarni bartaraf etish bo'yicha olib borilgan tajriba-sinov ishlari natijalari yoritilgan. Tadqiqot davomida ota-onalar, tarbiyachilar va maktabgacha yoshdagi bolalar ishtirokida diagnostik va rivojlantiruvchi ishlar amalga oshirildi. Olingan natijalar oilaviy hamkorlikni mustahkamlash bolalarning psixologik rivojlanishida muhim omil ekanligini ko'rsatdi.*

Kalit so'zlar: *oila, bola, psixologik rivojlanish, ta'lim-tarbiya, tajriba-sinov, maktabgacha ta'lim, ota-ona, hamkorlik.*

Аннотация. *В данной статье рассматриваются результаты опытно-экспериментальной работы по изучению роли семьи в психологическом развитии детей, а также стратегии решения возникающих проблем в процессе воспитания и обучения. Исследование подтвердило, что эффективное взаимодействие семьи и дошкольной образовательной организации способствует гармоничному развитию личности ребенка.*

Ключевые слова: *семья, ребенок, психологическое развитие, воспитание, образование, эксперимент.*

Abstract. *This article presents the results of experimental research on the role of family in children's psychological development and strategies for solving educational problems. The study revealed that effective cooperation between family and preschool educational institutions significantly contributes to the harmonious development of children.*

Keywords: *family, child, psychological development, education, upbringing, experiment, cooperation.*

Kirish

Mamlakatimizda yosh avlodni har tomonlama barkamol etib tarbiyalash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Ayniqsa, maktabgacha yoshdagi bolalarning psixologik rivojlanishida oilaning tutgan o'рни alohida ahamiyat kasb etadi. Oila bolaning dastlabki ijtimoiylashuv muhiti bo'lib, uning shaxsiy sifatлари, ruhiy holati va intellektual rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

Shu bois, oilaning ta'lim-tarbiyadagi rolini chuqur o'rganish va mavjud muammolarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish bo'yicha samarali strategiyalar ishlab chiqish muhim ilmiy-amaliy vazifalardan hisoblanadi.

Tadqiqot metodologiyasi

Tajriba-sinov ishlari 2026 o'quv yilida 13 apreldan 28 aprelgacha davomida maktabgacha ta'lim tashkilotlarida olib borildi. Tadqiqotda 60 nafar maktabgacha yoshdagi bola, ularning ota-onalari hamda 15 nafar pedagog ishtirok etdi.

Tadqiqot quyidagi metodlar asosida tashkil etildi:

- pedagogik kuzatish;
- suhbat;
- anketa;
- psixologik diagnostika;
- statistik tahlil;
- tajriba-sinov.

Tadqiqot uch bosqichda amalga oshirildi:

1. Aniqlovchi bosqich;
2. Shakllantiruvchi bosqich;
3. Nazorat bosqichi.

Aniqlovchi bosqich natijalari

Dastlabki diagnostika natijalariga ko'ra, oilalarda bolalar tarbiyasiga oid ayrim muammolar mavjudligi aniqlandi. Jumladan:

- ota-onalarning 38 foizi bolalar bilan yetarlicha muloqot qilmasligi;
- 27 foiz oilalarda tarbiyaviy yondashuvlarning bir xilda emasligi;
- 21 foiz hollarda bolalarning emotsional ehtiyojlariga yetarli e'tibor qaratilmasligi kuzatildi.

Bolalarning psixologik rivojlanish ko'rsatkichlari quyidagicha baholandi:

Daraja	Foiz
Yuqori	24%
O'rta	49%
Past	27%

Shakllantiruvchi bosqich

Mazkur bosqichda ota-onalar bilan quyidagi ishlar olib borildi: psixologik treninglar; seminar-treninglar; individual konsultatsiyalar; oilaviy muloqotni rivojlantirish mashg'ulotlari; "Ota-ona va bola" loyihasi.

Pedagoglar tomonidan oilalar bilan muntazam hamkorlik yo'lga qo'yildi. Bolalarning emotsional holatini yaxshilashga qaratilgan rivojlantiruvchi mashg'ulotlar tashkil etildi.

Nazorat bosqichi natijalari

Tajriba yakunida bolalarning psixologik rivojlanish ko'rsatkichlarida sezilarli o'sish kuzatildi.

**ZAMONAVIY TA'LIM STRATEGIYALARI:
MUAMMO VA YECHIMLAR**
Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya
2026-yil 30-aprel

Daraja	Tajribadan oldin	Tajribadan keyin
Yuqori	24%	46%
O'rta	49%	43%
Past	27%	11%

Natijalar oilaviy hamkorlikni kuchaytirish bolalarning psixologik rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatishini tasdiqladi.

Muhokama

Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, oiladagi sog'lom psixologik muhit, ota-onalarning pedagogik savodxonligi va maktabgacha ta'lim tashkiloti bilan samarali hamkorligi bolalarning intellektual, emotsional va ijtimoiy rivojlanishini ta'minlaydi. Shuningdek, ota-onalarning farzand tarbiyasiga mas'uliyat bilan yondashuvi bolalarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi, kommunikativ ko'nikmalarini rivojlantiradi va ijtimoiy moslashuvini yengillashtiradi.

Xulosa

Tajriba-sinov ishlari natijalari bolalar psixologik rivojlanishida oilaning o'rni beqiyos ekanligini yana bir bor tasdiqladi. Oila va maktabgacha ta'lim tashkiloti o'rtasidagi uzviy hamkorlik bolalarning barkamol shaxs sifatida shakllanishida muhim omil hisoblanadi.

Kelgusida ota-onalarning pedagogik madaniyatini oshirish, oilaviy tarbiya masalalarida innovatsion yondashuvlarni joriy etish hamda psixologik xizmatni takomillashtirish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. – Toshkent, 2020.
2. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: O'zbekiston, 2021.
3. Vygotskiy L.S. Pedagogik psixologiya. – Moskva, 2019.
4. Elkonin D.B. Bola psixologiyasi. – Moskva, 2018.
5. G'oziev E.G'. Umumiy psixologiya. – Toshkent: O'qituvchi, 2020.
6. Mavlonova R. Pedagogika. – Toshkent: O'qituvchi, 2021.